

Co-funded by
the European Union

Funded by
the European Union

Kompetenčna matrika - Pageturners

Znanje / zavedanje o:	Opis	Spretnosti / zmožnost za:	Opis	Stališča / izkazovanje:	Opis	Povezana vprašanja	PRE	POST	Sprememb a
Kritično branje v digitalni dobi	Sposobnost prepoznavanja dezinformacij in kritičnega vrednotenja digitalnih vsebin je bistvena za orientacijo v sodobnem medijskem okolju. Ta kompetenca poudarja preverjanje dejstev, potrjevanje virov ter razlikovanje med verodostojnimi in nezanesljivimi informacijami.	Prepoznavanje dezinformacij	Sposobnost oceniti verodostojnost spletnih informacij s preverjanjem virov, navzkrižnim preverjanjem dejstev in prepoznavanjem zavajajočih vsebin. Ta spretnost podpira informirano odločanje v digitalnih bralnih okoljih.	Zavedanje potrebe po preverjanju	Prepoznavanje pomena preverjanja dejstev, potrjevanja virov in kritičnega mišljenja pri delu z digitalnim in tradicionalnim bralnim gradivom. Takšno stališče spodbuja odgovorno uporabo informacij.	Q1, Q5			
Analiza digitalnih in tradicionalnih vsebin	Primerjalna analiza digitalnih in tiskanih medijev zahteva razumevanje strukturnih, kontekstualnih razlik in razlik v zanesljivosti virov. Ta kompetenca posameznikom omogoča oceniti poglobljenost, verodostojnost in namen različnih oblik informacij.	Primerjanje različnih virov	Zmožnost analiziranja in primerjanja informacij iz več virov, da bi prepoznali pristranskosti, neskladja in vrzeli v verodostojnosti. Ta spretnost omogoča kritično vrednotenje digitalnih in tradicionalnih besedil.	Skepticizem do enostranskih pripovedi	Ohranjanje kritičnega pristopa k branju z ugotavljanjem pristranskosti, upoštevanjem več pogledov in vrednotenjem verodostojnosti virov. Takšno stališče spodbuja neodvisno in analitično mišljenje.	Q1, Q3			
Sprejemanje bralnih odločitev	Sposobnost izbire smiselnega in zanesljivega bralnega gradiva podpira pridobivanje znanja in informirano odločanje. Ta kompetenca vključuje prepoznavanje kakovostnih virov ter izogibanje zavajajočim, pristranskim ali manj vrednim vsebinam.	Izbiranje kakovostnih vsebin	Spretnost razlikovanja kakovostnega in ustreznega bralnega gradiva od površnih, zavajajočih ali nepreverjenih virov. Ta zmožnost spodbuja informirano uporabo vsebin in razvoj znanja.	Zavestna izbira vsebin	Razvijanje premišljenega pristopa k izbiri bralnega gradiva, ki prispeva k širjenju znanja in osebnemu razvoju. Takšno stališče spodbuja namerne in informirane bralne navade.	Q1, Q16			
Povezovanje digitalnega in tradicionalnega branja	Prilagodljiv pristop k branju posameznikom omogoča prehajanje med digitalnimi in tradicionalnimi oblikami glede na okoliščine in namen. Ta kompetenca podpira razvoj hibridne pismenosti s spodbujanjem prilagodljivosti strategij razumevanja.	Prehajanje med oblikami	Sposobnost prilagajanja bralnih strategij različnim oblikam, vključno z digitalno, tiskano in zvočno, glede na okoliščine in namen. Ta spretnost zagotavlja prilagodljivo in učinkovito vključevanje v branje.	Odprtost za različne načine branja	Sprejemanje različnih oblik branja, vključno s tiskano, digitalno in zvočno, glede na okoliščine in učne preference. Takšno stališče spodbuja prilagodljivost in raznoliko bralno izkušnjo.	Q3, Q8, Q16, Q20			
Upravljanje pozornosti med branjem	Osredotočeno branje zahteva sposobnost obvladovanja digitalnih motenj in ohranjanja vključenosti pri zahtevnih besedilih. Ta kompetenca podpira trajno pozornost, poglobljeno razumevanje in premišljene bralne navade v različnih oblikah.	Odpravljanje motenj	Zmožnost uravnavanja pozornosti in zmanjševanja zunanjih prekinitev med branjem, zlasti v digitalnih okoljih. Ta spretnost izboljšuje razumevanje in vključevanje v poglobljeno branje.	Zavedanje vpliva zaslona	Razumevanje, kako digitalno branje vpliva na razumevanje, razpon pozornosti in kognitivno vključenost. Takšno stališče spodbuja premišljeno uporabo medijev in bralnih strategij.	Q2, Q4, Q7, Q18, Q19			
Refleksivno branje	Refleksija izboljšuje razumevanje, saj bralce spodbuja h kritičnemu ukvarjanju z besedilom, oblikovanju spoznanj in povezovanju idej. Ta kompetenca poudarja označevanje, povzemanje in uporabo znanja tudi po prvem srečanju z vsebino.	Zapisovanje in označevanje	Sposobnost aktivnega ukvarjanja z besedili z dodajanjem opomb, povzemanjem in prepoznavanjem ključnih besed. Ta spretnost krepi ohranjanje informacij in refleksivno učenje.	Kenjenje procesa branja	Vrednotenje branja kot dejavnega učnega procesa, ki vključuje refleksijo, razumevanje in intelektualno rast. Takšno stališče podpira poglobljeno obliko branja.	Q3, Q4, Q17			
Uporaba prebranega v praksi	Učinkovita pismenost presega razumevanje in se razširi na uporabo v resničnem svetu, saj posameznikom omogoča prenašanje spoznanj v razprave, projekte in odločanje. Ta kompetenca krepi analitične sposobnosti in sposobnosti reševanja problemov z dejavnim ukvarjanjem z bralnim gradivom.	Uporaba znanja iz besedil	Spretnost uporabe spoznanj, pridobljenih z branjem, v razpravah, pri odločanju in reševanju problemov. Ta zmožnost spodbuja globljo kognitivno obdelavo in praktično uporabo pismenosti.	Prepoznavanje vrednosti knjig	Razumevanje dolgoročnih koristi branja za osebni, izobraževalni in poklicni razvoj. Takšno stališče spodbuja vseživljenjsko bralno navado.	Q4, Q15			
Prilagajanje različnim oblikam vsebin	Izpostavljenost različnim oblikam besedil, kot so zvočne knjige, e-knjige in tiskana besedila, povečuje vsestranskost pismenosti. Ta kompetenca razvija sposobnost izbire različnih bralnih medijev in vključevanja vanje glede na dostopnost, preference in namen.	Uporaba e-knjig in zvočnih knjig	Sposobnost učinkovite uporabe digitalnih bralnih orodij, kot so e-knjige in zvočne knjige, za izboljšanje dostopnosti in vključenosti. Ta spretnost podpira prilagojene bralne navade in učne preference.	Sprejemanje raznolikosti oblik	Zavedanje, da različne oblike besedil služijo različnim namenom in občinstvom, ter odprtost za učinkovito uporabo različnih bralnih orodij. Takšno stališče krepi vključujočo pismenost.	Q8, Q16, Q20			
Sodelovanje in razprava o vsebinah	Sodelovanje v razpravah o bralnem gradivu spodbuja globlje razumevanje, alternativne poglede in kritični dialog. Ta kompetenca poudarja komunikacijske spretnosti, argumentiranje in sposobnost izražanja utemeljenih stališč.	Sodelovanje v razpravah o besedilih	Zmožnost izražanja spoznanj, postavljanja kritičnih vprašanj in razpravljanja o različnih interpretacijah besedil v skupini. Ta spretnost spodbuja dejavno ukvarjanje z bralnim gradivom.	Pripravljenost deliti znanje	Sodelovanje v razpravah in skupnem učenju z izmenjavo spoznanj, interpretacij in pogledov z vrstniki. Takšno stališče krepi bralne skupnosti in dialog.	Q13, Q15			
Digitalna orodja pri branju	Strateška uporaba digitalnih orodij, vključno z aplikacijami za beleženje in funkcijami dostopnosti, izboljšuje učinkovitost branja in razumevanje. Ta kompetenca posameznikom omogoča optimizacijo bralne izkušnje z uporabo tehnologije.	Uporaba aplikacij za beleženje	Sposobnost uporabe digitalnih orodij za strukturiranje zapiskov, organiziranje idej in izboljšanje razumevanja. Ta spretnost povečuje učinkovitost branja in ohranjanje informacij.	Odprtost za nove tehnologije	Sprejemljivost za inovativna digitalna orodja, ki podpirajo branje, razumevanje in dostopnost. Takšno stališče omogoča učinkovito prilagajanje razvijajočim se praksam pismenosti.	Q16, Q20			
Upravljanje bralnih navad	Vzpostavljane strukturiranih bralnih navad spodbuja doslednost, vseživljenjsko učenje in boljše kognitivno vključenost pri besedilih. Ta kompetenca izpostavlja strategije upravljanja časa in razvoj prilagojenih bralnih rutin.	Načrtovanje časa za branje	Zmožnost učinkovitega strukturiranja in razporejanja časa za branje ter uravnoteženja poglobljenega branja z drugimi nalogami. Ta spretnost spodbuja samouravnavanje in dolgoročni razvoj pismenosti.	Zavestno oblikovanje navad	Prevzemanje odgovornosti za razvijanje strukturiranih bralnih rutin, ki izboljšujejo učenje in razumevanje. Takšno stališče spodbuja disciplino in samostojno učenje.	Q2, Q4, Q7, Q9, Q18, Q19			
Ocenjevanje verodostojnosti virov	Vrednotenje avtorstva, standardov objavljanja in trditev, podprtih z dokazi, je bistveno za prepoznavanje zaupanja vrednih virov. Ta kompetenca spodbuja spretnosti kritične pismenosti, potrebne za orientacijo v obsežnem in pogosto zavajajočem digitalnem informacijskem okolju.	Ocenjevanje avtorjev in virov	Sposobnost oceniti verodostojnost avtorjev, založnikov in informacijskih virov, da se zagotovi zanesljivost in točnost. Ta spretnost je temeljna za kritično pismenost in akademsko raziskovanje.	Odgovornost pri razširjanju vsebin	Prepoznavanje etičnih posledic deljenja informacij na spletu in prizadevanje za širjenje verodostojnih, točnih in dobro raziskanih vsebin. Takšno stališče krepi integriteto digitalne pismenosti.	Q1, Q5			
Ustvarjalna analiza vsebin	Interpretacija in kritično ukvarjanje z besedili prispevata k analitičnemu in domišljiskemu mišljenju. Ta kompetenca podpira ustvarjalno sintezo, raziskovanje tem in razvoj neodvisnega pogleda.	Oblikovanje lastnih interpretacij	Spretnost samostojnega analiziranja besedil, prepoznavanja tem in oblikovanja izvirnih spoznanj. Ta zmožnost spodbuja globlje ukvarjanje in intelektualno ustvarjalnost.	Kenjenje branja kot orodja za mišljenje	Razumevanje branja kot bistvene spretnosti za razvoj kritičnega mišljenja, ustvarjalnosti in sposobnosti reševanja problemov. Takšno stališče podpira intelektualno radovednost in raziskovanje.	Q11, Q13, Q15			
Digitalna odgovornost	Etično ukvarjanje z digitalnimi vsebinami vključuje spoštovanje avtorskih pravic, navajanje virov in pošteno deljenje informacij. Ta kompetenca spodbuja zavedanje pravic intelektualne lastnine in odgovorno uporabo digitalnih medijev.	Spoštovanje zakonodaje o avtorskih pravicah	Zmožnost prepoznavanja in spoštovanja pravic intelektualne lastnine ter izogibanja plagiatorstvu in nepooblaščenemu razširjanju vsebin. Ta spretnost krepi etično digitalno državljanstvo.	Zavedanje vpliva lastnih dejanj	Razumevanje, kako osebne bralne navade, digitalno vedenje in deljene vsebine vplivajo na širši informacijski ekosistem. Takšno stališče spodbuja etično ukvarjanje z mediji.	Q12, Q13, Q14, Q15			
Strategije hibridnega učenja		Uvajanje hibridnih učnih strategij	Sposobnost povezovanja digitalnih in tradicionalnih načinov branja za optimizacijo razumevanja in vključenosti. Ta spretnost je bistvena za izobraževalce in učence, ki se prilagajajo raznolikim okoljem pismenosti.			Q3, Q8, Q9, Q16, Q18, Q19, Q20			